

Rozwój współpracy V4 i Korei Płd.

Veronika Jóźwiak, Oskar Pietrewicz

Pandemia COVID-19 okazała się impulsem do rozwoju współpracy gospodarczej Korei Płd. z państwami Grupy Wyszehradzkiej, które już są głównymi odbiorcami jej towarów w UE. Zmiany w globalnych łańcuchach dostaw oraz nacisk na kwestie klimatyczne w UE i Korei Płd. skłoniły południowokoreańskie firmy do większego zaangażowania inwestycyjnego w Europie Środkowej, m.in. w obszarach elektromobilności i zielonych technologii. Planowane na 4 listopada spotkanie przywódców państw V4 i Korei Płd. w Budapeszcie przysłuży się pogłębieniu relacji gospodarczych.

Specyfika i osiągnięcia. V4+Korea Płd. jest jednym z formatów V4+, który umożliwia regularne kontakty z europejskimi i pozaeuropejskimi partnerami Grupy Wyszehradzkiej. Impulsem do jego stworzenia w 2014 r. był napływ inwestycji z Korei Płd. do państw V4. Dlatego współpraca w jego ramach obejmuje głównie kwestie gospodarcze, a w mniejszym stopniu – badawczo-naukowe czy kulturalne. W ostatnich latach porusza się na tym forum również temat cyberbezpieczeństwa. Równocześnie przez lata ograniczone było polityczne zaangażowanie stron w tę współpracę. Świadczyła o tym mała intensywność kontaktów V4 i Korei Płd. na wysokim szczeblu – dotychczas odbyło się jedno spotkanie szefów rządów (w 2015 r.), a ostatnie rozmowy ministrów spraw zagranicznych miały miejsce w czerwcu 2019 r.

Dla Korei Płd. dialog z V4 jest formą minilateralizmu pozwalającego na dywersyfikację kontaktów zagranicznych i uzupełnienie rozwiązań multilateralnych. Służy też podkreśleniu jej roli jako mocarstwa średniej wielkości (*middle power*), aktywnego nie tylko w relacjach z wielkimi potęgami, lecz także z partnerami o mniejszym potencjale. Współpraca z V4 jest dla Korei Płd. narzędziem jednoczesnego rozwijania stosunków z czterema państwami Europy Środkowej, pozwalającym konkurować w regionie z innymi aktorami azjatyckimi, głównie [Japonią](#) i [Chinami](#).

Główne osiągnięcia formatu V4+Korea Płd. dotyczą współpracy gospodarczej. Państwa wyszehradzkie łącznie są dla Korei Płd. największym rynkiem eksportowym w UE – w 2020 r. 28% jej sprzedaży zagranicznej do UE trafiło do

V4 (13,5 mld dol.). Największe znaczenie ma Polska, która jest drugim największym w Unii (po Niemczech) rynkiem zbytu dla południowokoreańskich towarów (5,6 mld dol.). Eksport z państw V4 do Korei Płd. jest jednak niewielki: w 2020 r. wart był zaledwie 3,3 mld dol. Przekłada się to na pogłębienie deficytu po stronie państw regionu. Korea Płd. jest też największym azjatyckim inwestorem w państwach V4 z wyjątkiem Czech, gdzie dominują japońskie inwestycje. W 2020 r. skumulowana wartość inwestycji z tego kraju w V4 wyniosła nieco ponad 10 mld dol. (w Polsce 4,6 mld, na Węgrzech 2,1 mld, w Czechach 2 mld i w Słowacji 1,5 mld).

Nowe uwarunkowania współpracy. Pandemia COVID-19 przyspieszyła zmiany w funkcjonowaniu globalnych łańcuchów dostaw. Dla południowokoreańskich inwestorów znaczenie zyskało lokalizowanie zakładów produkcyjnych bliżej rynków zbytu, m.in. w UE, na czym korzystają państwa V4. Udzieliły one ponadto [zezwoleń na wjazd mimo pandemii dla przedstawicieli biznesu z Korei Płd.](#), umożliwiając rozwój inwestycji z tego kraju.

W warunkach pandemicznych państwa i przedsiębiorstwa zwróciły jeszcze większą uwagę na kwestie klimatyczne i poszukiwanie modelu gospodarczego uwzględniającego w szerokim zakresie ochronę środowiska. Znalazło to wyraz w Koreańskim Nowym Ładzie – strategii rozwoju gospodarczego po pandemii. Kładzie on nacisk na transformację cyfrową i energetyczną, służącą m.in. zmniejszeniu emisyjności gospodarki o 40% do 2030 r. Podobne założenia przyświecają Europejskiemu Zielonemu Ładowi, który zakłada neutralność klimatyczną UE do 2050 r.

Trendy w stosunkach V4 i Korei Płd. Powyższe uwarunkowania przełożyły się na chęć rozszerzenia aktywności gospodarczej Korei Płd. w Europie Środkowej. Wyrazem tego jest powołanie w październiku 2020 r. z inicjatywy południowokoreańskiej forum gospodarczego Korea Płd.–V4+ (państwa V4 i sąsiednie). Korea Płd. zgłosiła gotowość do inwestowania w regionie w obszarach „zielonej mobilności”, tj. elektromobilności (np. produkcji baterii litowo-jonowych i komponentów do nich stosowanych w autach elektrycznych) oraz zielonych technologii (m.in. fotowoltaika, ekologiczna gospodarka komunalna, energetyka wodorowa). Strona południowokoreańska oczekuje, że przy realizacji takich przedsięwzięć będzie możliwe wykorzystanie funduszy unijnych.

W warunkach pandemii najdynamiczniej rozwinęła się współpraca inwestycyjna Korei Płd. z Węgarami, gdzie realizowane są kolejne projekty z branży elektromobilności przy wsparciu finansowym rządu węgierskiego. SK Innovation odpowiada za największą w historii Węgier inwestycję o wartości 2,3 mld dol., budując kolejną fabrykę baterii. Produkujący je zakład rozwija też Samsung SDI. Ponadto w Polsce LG Energy Solution rozbudowuje [fabrykę baterii pod Wrocławiem](#), której moce produkcyjne będą do końca 2022 r. największe na świecie, osiągając 100 GWh rocznie. Łączne nakłady inwestycyjne wyniosą 3,6 mld dol., a zakład ma zatrudniać do 10 tys. osób. Z kolei SK IE Technology rozbudowuje fabryki komponentów do baterii w Dąbrowie Górniczej, inwestując ponad 1,7 mld dol. Aktywność w tym sektorze wpisuje się w wieloletnie zaangażowanie Korei Płd. w branży motoryzacyjnej w Europie Środkowej, np. od lat w Czechach i na Słowacji fabryki ma Hyundai i Kia. Produkcja baterii służy zaopatrzeniu firm zachodnioeuropejskich – w tym aspekcie Korea Płd. rywalizuje z Chinami, których firmy (CATL, SVolt, Gotion) otwierają kolejne zakłady w Niemczech.

Korea Płd. jest też zainteresowana rozwojem projektów strategicznych dla państw regionu. W Czechach zabiega o udział w budowie nowego bloku elektrowni atomowej w Dukovanach. Po wykluczeniu przez władze Czech firm chińskich i rosyjskich południowokoreańska KHNP rywalizuje w przetargu o wartości co najmniej 6 mld euro z francuskim EDP i amerykańskim Westinghouse. Również w Polsce KHNP zamierza złożyć ofertę budowy reaktorów jądrowych, rywalizując z tymi samymi inwestorami. Ponadto lotnisko Incheon zostało doradcą strategicznym projektu Centralnego Portu Komunikacyjnego.

Współpraca V4 i Korei Płd. w obszarach pozagospodarczych jest dużo skromniejsza. Jednym z niewielu przykładów było dofinansowanie przez Koreę Płd. Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego w celu wsparcia humanitarnego Ukrainy i Gruzji w trakcie pandemii. W wymiarze

politycznym Korea Płd. – [w odróżnieniu od Japonii i jej idei wolnego i otwartego Indo-Pacyfiku](#) – nie promuje w relacjach z V4 swojej wizji stosunków międzynarodowych. Ogranicza się do pozyskiwania ogólnikowego poparcia państw wyszehradzkich dla swojego stanowiska w sprawie sytuacji na Półwyspie Koreańskim. Słabo rozwinięta jest też współpraca obronna. W ostatnich latach najbardziej obiecujący był dialog Polski z Koreą Płd. na temat współpracy przemysłów zbrojeniowych w produkcji polskiego czołgu podstawowego (program Wilk). Jednak zakup przez Polskę amerykańskich czołgów Abrams zmniejsza prawdopodobieństwo południowokoreańskiego udziału w tym projekcie.

Wnioski i perspektywy. Podstawą stosunków Korei Płd. z państwami V4 jest współpraca gospodarcza, choć o zdecydowanie asymetrycznym charakterze. Państwa V4 są odbiorcami inwestycji południowokoreańskich, które na tle innych projektów azjatyckich w regionie wyróżnia duży zakres transferu technologii i *know how*. Skupienie na gospodarce i brak ambicji większego zaangażowania politycznego Korei Płd. w ramach formatu V4+ powoduje, że państwa wyszehradzkie nie wypracowały wspólnego podejścia do stosunków z nią. Wynika to też z konkurencji wewnątrz V4 o pozyskiwanie inwestycji. W ostatnich latach Polsce udawało się przyciągnąć więcej atrakcyjniejszych inwestycji, przede wszystkim w sektorze elektromobilności, niż pozostałym państwom grupy (zwłaszcza Czechom i Słowacji). Pogłębia się jednak rywalizacja między Polską i Węgarami w zakresie udzielania pomocy publicznej koncernom z Korei Płd., które budują fabryki akumulatorów do aut elektrycznych.

W najbliższych latach prawdopodobnie utrzyma się wzrostowy trend inwestycji Korei Płd. w regionie. Południowokoreańskie firmy będą jednak musiały brać pod uwagę m.in. planowane na 2027 r. wprowadzenie w UE limitów śladu węglowego w produkcji baterii. Aby pozostać atrakcyjnym miejscem dla inwestycji w tym sektorze, Polska powinna rozwijać recykling baterii minimalizujący ilość zanieczyszczeń.

Korea Płd. będzie się starać rozszerzyć zaangażowanie w V4 na strategiczne projekty, w tym obejmujące energetykę jądrową i infrastrukturę lotniczą. Niewielkie możliwości zacieśnienia współpracy pozagospodarczej można upatrywać w cyberbezpieczeństwie, przy wykorzystaniu istniejącego dialogu UE – Korea Płd. Najbliższą okazją do omówienia planów współpracy będzie organizowane przez węgierskie przewodnictwo w Grupie spotkanie premierów państw V4 i prezydenta Korei Płd. Moon Jae-ina w Budapeszcie, poświęcone głównie kwestiom gospodarczym.